

NORMINPURKULISTA 4

1. Kevennetään hierojien kirjaamisvelvollisuutta Kantaan

Hierojilla on velvollisuus kirjoittaa Kantaan tiedot antamistaan hoidoista. Tämä kuormittaa erityisesti pienyrittäjiä ja herättää ihmetystä myös asiakkaiden keskuudessa. Velvollisuutta tulisi näiden hoitojen osalta keventää soveltuvin osin keskittyen terveysperusteiseen kirjaamiseen.

2. Toiminimiyrittäjien ja positiivisen luottorekisterin epäselvyyksien ratkaiseminen

Toiminimiyrittäjien tulojen jääminen positiivisen luottotietorekisterin tiedoista vaikeuttaa merkittävästi näiden yrittäjien lainansaantia ja henkilökohtaisten hankintojen tekemistä. Pysyvästi asiaan haetaan ratkaisu osana käynnissä olevaa luottotietosäätelyn uudistusta. Väliaikana luottoja myöntäviä rahoituslaitoksia tulee kannustaa – tarvittaessa sanktion uhalla - noudattamaan tietosuojavaltuutetun ohjeistusta siitä, että toiminimiyrittäjien luottokelpoisuutta ei saa arvioida pelkästään positiivisen luottotietorekisterin perusteella.

3. Poistetaan ajoneuvoverolaista rajoite maksaa ajoneuvovero korkeintaan neljässä erässä

Varsinkin pienituloisten talouden hallinta helpottuisi, jos ajoneuvovero olisi mahdollista maksaa pienemmissä erissä, vaikka kuukausittain verovelvollisen niin halutessa. Veron maksuerien rajoittamista neljään erään ei voida nykypäivänä pitää perusteltuna, koska maksut käsitellään pääsääntöisesti automaattisesti.

4. Kevennetään sesonkipainotteisen majoitusyrittämisen byrokratiaa

Tällä hetkellä esimerkiksi hostellin yrittäjä ei ilman taksilupaa saa tarjota asiakkaalle kyytiä majapaikkaan ja pois. Maaseudulla majatalot ja hostellit voisivat saada oikeuden tarjota yöpyvälle asiakkaalle edestakainen kyyti läheisille suuremmille juna- ja bussiasemille.

5. Vähennetään kuoleman jälkeistä omaisia kuormittavaa byrokratiaa kokoamalla eri ilmoitukset yhteen kanavaan

Tieto kuolemasta pitää kulkea automaattisesti eri virastoille ja yrityksille sen sijaan, että omaisen pitää ilmoittaa kaikkialle erikseen. Ilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon pitää riittää. Luodaan omaiselle ”omaisen asiointipalvelu”, jota kautta voi hoitaa käytännön tehtävät esimerkiksi perunkirjoitukseen liittyen. Selvitetään myös testamenttien säilytys lähtökohtaisesti maistraattiin.

6. Poistetaan laista vanhentunut sosiaaliasiavastaavan tehtävä

Poistetaan laista sosiaaliasiavastaavan tehtävä varhaiskasvatuksen osalta, sillä kyse on lainsäädännössä oleva vanha jäännös. Varhaiskasvatus ei ole enää aikoihin ollut sosiaalihuollon palvelua. Esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 53.2 § tunnistaa asian, mutta varhaiskasvatuslaissakin on vain viittaussäännös lakiin potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista, joka säätää tehtävän hyvinvointialueelle.

7. Hyväksytään ruoka-aineallergioiden osoittamiseen oppilaitoksissa Kanta-tulosteella erillisen lääkärintodistuksen sijaan

Ei edellytä säädösmuutoksia.

8. *Annetaan diabeteshoitajille oikeus tehdä silmänpohjakuvauslähete kaikilla hyvinvointialueilla*

Toimintatavan muutos. Diabeetikoiden hoitoon kuuluu määräajoin suoritettavat silmänpohjakuvaukset, johon tarvitaan lähete.

9. *Sosiaali- ja terveydenhuoltoa eniten käyttävän väestöosan tehokkaampi koordinointi*

Sote-kustannuksista noin 80 % kohdistuu noin 10 %:lle asiakkaista. Tällä monipalvelutarpeisella ryhmällä palvelujen parempi koordinointi toisi merkittäviä säästöjä ja parantaisi hoidon sujuvuutta. Jokaiselle tulisi nimetä henkilökohtainen palveluneuvoja, jolla on osaaminen ja valtuudet toimia sekä terveydenhuollossa että sosiaalihuollossa, jotta ”väärälle luukulle” -käynnit ja epäselvät asioinnit vähenevät. Lisäksi sosiaalihuoltoon tarvitaan Käypä sosiaalityö- ja Palko-tyyppiset, tutkimusnäyttöön nojaavat rakenteet, jotka yhtenäistävät työmenetelmiä ja tukevat sisältöohjausta.

10. *Sähköiset kauppa-asiakirjat käyttöön ulkomaankaupassa Ruotsin esimerkin mukaisesti*

Suomen vientiä jarruttaa se, että lait edellyttävät yhä monissa kohdissa paperisia kauppa-asiakirjoja (kuten merirahdin konossementteja), mikä aiheuttaa viiveitä, lisäkuluja ja virheriskejä samalla kun tärkeät kauppakumppanit – ja Ruotsi – siirtyvät sähköiseen malliin. Säädetään MLETR-malliin perustuva teknologianeutraali laki, joka antaa sähköisille asiakirjoille saman oikeusvoiman kuin paperille ja poistaa ”paperipakon” muusta lainsäädännöstä; näin omistuksen siirrot ja vakuudet voidaan hoitaa kokonaan digitaalisesti.

11. *Parannetaan vesiosuuskuntien toimintaedellytyksiä helpottamalla niiden mahdollisuuksia avata pankkitili*

Yhteisluelain mukaisilla vesiosuuskunnilla on jatkuvasti ongelmia pankkitilin avaamisessa, sillä Finanssivalvonnan sitovasta ohjeistuksesta riippumatta pankit saattavat vaatia vesiosuuskunnilta Y-tunnuksen ilmoittamista, jotta pankkitili voidaan avata. Finanssivalvonnan ohjeistuksen mukaan Y-tunnusta ei tarvita eikä sellaista myönnetä ilman tosiasiallista tarvetta. Ongelma vaikeuttaa huomattavasti osuuskuntien toimintaan. Ilman pankkitiliä osuuskunnat eivät voi hallinnoida esim. kalastuslupien myynnistä saatavia tuloja taikka hakea erinäisiä valtion tukea toimintaansa.

12. *Keskitetään vesiosuuskuntien osoitteenilmoitusvelvollisuudet yhdelle viranomaiselle*

Tällä hetkellä yhteisluelain mukaisten vesiosuuskuntien pitää erikseen ilmoittaa osoitetietonsa kalastusalueelle, Maanmittauslaitokselle ja Aluehallintovirastolle.

13. *Annetaan käsittelyaikatakuut tapahtuma-alan viranomaislupiin*

Tapahtuma-ala on aikakriittinen, joten melu-, maankäyttö- ja muihin lupiin tarvitaan sitovat käsittelyaikatakuut. Viime hetken päätökset — kuten kesällä uutisoitu tapaus, jossa soittoaikoja lyhennettiin vasta viikkoa ennen tapahtumaa vaikeuttavat alan toimintaedellytyksiä. Ympäristönsuojelulain 118 §:n 3 momentti velvoittaa tekemään meluilmoituksen viimeistään 30 vuorokautta ennen, mutta päätös voi silti tulla aivan tapahtuman kynnyksellä. On säädettävä sitova määräaika, jonka mukaan melu- ja muut tapahtumiin liittyvät viranomaisluvut sekä ilmoitukset on ratkaistava hyvissä ajoin ennen

tilaisuutta, vähintään 30 vuorokautta ennen sen alkua. Tämä parantaa ennakoitavuutta, vähentää riskejä ja kustannuksia sekä sujuvoittaa tapahtumatuotantoa.

14. Pidetään tapahtumapystytykseen liittyvä rakentaminen rakentamislain ulkopuolella

AVI on tulkinnut tapahtumapystytystä rakentamisena. Hallitus on jo muuttanut rakentamislakia niin, ettei jatkossa alle kolmeksi kuukaudeksi pystytettävä rakenne edellytä rakentamislupaa. STM:ssä uudistetaan parhaillaan asetusta rakennustyön turvallisuudesta ja on huolehdittava, että myös kyseisessä asetuksessa tapahtumapystytys rajataan asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

15. Samaan tarkoitukseen liittyviä tapahtuma-alan lupia ja ilmoituksia on niputettava yhteen

Tapahtumiin liittyvät samaa tarkoitusta palvelevat luvat ja ilmoitukset on koottava yhdeksi "yhden luukun" menettelyksi. Esimerkiksi ilotulituksesta on nykyisin ilmoitettava Pelastuslaitokselle, Tukesille ja poliisille sekä hankittava maanomistajan lupa, minkä lisäksi ilotulitteiden säilytys edellyttää Tukesilta erillistä lupaa tai ilmoitusta säilytysajan pituudesta riippuen. Hajautettu prosessi kuormittaa järjestäjää ilman, että turvallisuus tosiasiaa paranee. Ilotulituksia koskevat ilmoitukset ja luvat on ratkaistava yhdellä yhteishakemuksella nimetyn vastuuviranomaisen kautta, joka tarvittaessa kuulee muut viranomaiset.

16. Helpotetaan tapahtuma-alan lasereiden käyttöä erikoistehosteena

Tällä hetkellä Säteilyturvakeskukselta on haettava lupa lasereiden käyttöön ja lisäksi käytöstä on ilmoitettava erikseen. Lupa ja ilmoitus on niputettava yhteen.

17. Viranomaisen tapahtumiin kohdistuvan tarkastustoiminnan on oltava ennakoivaa ja johdonmukaista

Viranomaismenettelyn on oltava ennakoitavaa ja johdonmukaista, vaikka tapahtumia luvittaa ja valvoo usea viranomainen. Vaikka kenttävalvonta on tärkeää, tarkastusten ja tarkastajien määrän tulee olla riskiperusteisesti mitoitettu, jotta järjestäjälle ei synny tarpeetonta kustannus- ja aikakuormaa. Lisäksi viranomaisten on jaettava tiedot jo tehdyistä tarkastuksista, jotta samaa yritystä ei tarkasteta samasta asiasta kahdesti. Toimintamallin tavoitteena on poistaa tulkinnanvaraisuudesta johtuvaa vaihtelua, yhtenäistää vaatimukset ja vähentää hallinnollista taakkaa ilman, että turvallisuustaso heikkenee.

18. Joustavoitetaan tilaajavastuulain vaatimuksia tilaajan selvitysvelvollisuudesta (4§ ja 5§) tapahtuma-alalle

Pykälät edellyttävät, että jos esimerkiksi artistin keikkapalkkio ylittää 9000 euroa, tilaajalla on velvollisuus selvittää 5 §:ssä määritellyt asiat. Tämä soveltuu tapahtuma-alalla erityisen huonosti, sillä esimerkiksi ulkomaisten artistien kohdalla raja-arvo ylittyy usein, mutta niin viranomainen, kuin järjestäjäkin tietävät, etteivät esimerkiksi ulkomaiset artistit tai key note-puhujat tule toimittamaan esimerkiksi tilaajavastuulain 5 §:n mukaista selvitystä työterveyshuollostaan.

19. Tapahtumalupien oikaisumenettelyn uudistaminen lainvoimaisuuden turvaamiseksi sekä sarjavalitusten ehkäisemiseksi

Selvitetään oikeusmenettelyn selkeyttämistä sarjavalittamisen estämiseksi. Kun tapahtumaan liittyvä lupa saadaan hyvin myöhään, kasvaa riski myös sille, että joku hakee oikaisua lupapäätökseen. Isoissa tapahtumissa on laaja joukko ihmisiä, jotka saattavat hakea lupaan oikaisua ja riittää, että oikaisua hakee yksittäinen henkilö. Ongelmia aiheuttavat etenkin niin sanotut sarjavalittajat. Kun lupapäätöksestä on valitettu, tällöin lupa ei enää ole lainvoimainen. Jos lainvoimaisen luvan puuttuminen johtaa siihen, ettei tapahtumaa voida järjestää suunnittelussa aikataulussa, se on helposti tapahtumajärjestäjälle konkurssiriskin aiheuttava tilanne, koska monesti kustannuksista on sitoutunut ennen tapahtumaa jo 100 % ja tulot menetetään, ellei tapahtumaa voidakaan järjestää.

20. Huomioidaan vahvempi elinkeinopoliittinen näkökulma valituksien käsittelyssä, jotka koskevat jo kertaalleen myönnettyjen tapahtumien melulupia

Lupakäytäntöihin tarvitaan nykyistä vahvempi elinkeinopoliittinen näkökulma. Nykytilanteessa tapahtuu usein niin, että kun tapahtumalle on myönnetty melulupa, yksittäinen ihminen tai taho voi valittaa päätöksestä. Valitukset tehdään myös tyypillisesti jo ennen tapahtumaa, eivät sen jälkeen, mikä herättää kysymyksen, onko taustalla todellinen terveyshaitta.

21. Yhdenmukaistetaan tapahtuma-alan meluselvityksen edellyttämä äänimittausta koskevat viranomaisvaatimukset

Melua aiheuttavaan toimintaan kuuluu velvollisuus torjua ja mitata ääntä, mutta nykyisin tapahtumajärjestäjiä koskevat mittausvaatimukset vaihtelevat paikkakunnittain ja viranomaisittain. Tämä synnyttää mielivaltaiselta tuntuvia eroja, kuten sen, että yhdeltä järjestäjältä edellytetään FINAS-akkreditoituja mittauksia ja toiselta ei. Vaatimukset on yhdenmukaistettava valtakunnallisesti ja sidottava tapahtuman luonteeseen, sijaintiin ja arvioituun meluvaikutukseen. FINAS-akkreditoitu mittaus tulee vaatia vain perustellun riskitason tai valitusherkkyiden tapauksissa; muissa riittävät kevyemmät, ennalta määritellyt menetelmät ja raportointi. Yhtenäinen, riskiperusteinen linja parantaa ennakoitavuutta ja vähentää tarpeettomia kustannuksia ilman, että melunsuojelun taso heikkenee.

22. Lyhyiden ja tilapäisten tapahtumien viranomaisvaatimusten keventäminen

Lyhyille ja tilapäisille tapahtumille on sovellettava kevyempiä viranomaisvaatimuksia kuin pitkäkestoisille tai laajamittaisille tilaisuuksille. Esimerkiksi kemikaalien varastointitilaa ei tule edellyttää, jos järjestäjä on osoittanut, ettei tapahtumassa varastoida kemikaaleja ja ruokaköjuissa on vain käytössä oleva kaasupullo. Viranomaisen tulee mitoittaa edellytykset toiminnan keston, laajuuden ja riskitason mukaan. Riskiperusteinen arviointi vähentää turhaa hallinnollista kuormaa ilman, että turvallisuustaso heikkenee.

23. Poistetaan tapahtuma-alueiden käyttöä koskevien lupien päällekkäisyydet ja otetaan käyttöön yhden luukun periaate

Alueiden käyttöä koskevissa luvissa ja ilmoituksissa on merkittäviä päällekkäisyyksiä: sama tapahtuma tarvitsee erikseen luvan alueen käyttöön, ilotulitukseen, kaivamiseen sekä keilojen, sähköjohtojen ja muun kaluston sijoittamiseen. Tämä hajautus kuormittaa järjestäjiä ilman selkeää lisäarvoa. Tarvitaan "yhden luukun" aluekäyttölupaa, joka kokoaa kaikki alueella tehtävät toiminnot yhden hakemuksen alle. Nimetty vastuuviranomainen hankkii tarvittavat lausunnot muilta viranomaisilta ja asettaa ehdot riskiperusteisesti. Menettely poistaa rinnakkaiset luvat, lyhentää käsittelyaikoja ja selkeyttää vastuunjakoa.

24. Ammattimaisen tapahtumajärjestämisen rajaaminen matkapakettisääntelyn ulkopuolelle

Ammattimainen tapahtumajärjestäminen on rajattava matkapakettilain soveltamisalan ulkopuolelle, kun kokonaisuuden pääsisältö on itse tapahtuma eikä matka. Nykyisessä tulkinnassa tapahtumalippuun liitetty majoitus, illallinen tai junalippu voi tehdä paketista matkapalveluyhdistelmän, mikä laukaisee matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 3 §:n mukaisen maksukyvyttömyysvakuuden asettamisen KKV:lle. Tämä nostaa kustannuksia ja estää asiakaslähtöisten kokonaisuuksien myynnin ilman selkeää kuluttajansuojahyötyä. Lakiin tulee säätää nimenomainen poikkeus tai ensisijaisuussääntö, jonka mukaan tapahtumakeskeisiin paketteihin ei sovelleta matkapakettisääntelyä. Kuluttajansuoja varmistetaan muilla soveltuvilla säännöillä ja toimittajavastuulla.

25. Kevennetään vakiintuneiden tapahtumapaikkojen asiakirjavelvoitteita

Vakiintuneissa tapahtumapaikoissa tulee hyödyntää paikkakohtaisia, venue-operaattorin ylläpitämiä perusasiakirjoja (turvallisuussuunnitelma, riskinarvio, pelastussuunnitelma) yhteisenä lähtökohtana. Jos tapahtuman järjestelyt ovat olennaisesti samankaltaisia aiempien kanssa, viranomaisen tulee hyväksyä nämä asiakirjat ilman, että jokainen järjestäjä laatii uudet. Järjestäjän velvollisuudeksi jää täydentää tapahtumakohtaiset poikkeamat ja erityisriskit sekä varmistaa henkilöstön perehdytys. Malli keventää hallinnollista taakkaa ja nopeuttaa lupaprosessia heikentämättä turvallisuustasoa, koska vastuut ja asiakirjojen ajantasaisuus säilyvät venue-omistajalla ja tapahtuman järjestäjällä.

26. Koonti-ilmoitus käyttöön HoReCa-tapahtumissa

HoReCa-tapahtumien (=Hotels, Restaurants, Catering) elintarvikevalvonnan byrokratia on paisunut: aiemman yhden järjestäjän tekemän ilmoituksen sijaan jokaiselta osallistujayritykseltä vaaditaan oma ilmoitus, ja lomakkeet sekä ohjeet vaihtelevat kunnittain. Tämä tarkoittaa yhden sijasta jopa kymmeniä ilmoituksia, jotka kuluttavat sekä viranomaisten että toimijoiden resursseja ilman lisäturvaa. Ehdotamme paluuta koonti-ilmoitusmalliin, jossa järjestäjä ilmoittaa kaikki toimijat kerralla tapahtumapaikkakunnan valvontaan. Ellei yksittäisilmoituksista luovuta, on vähintään otettava käyttöön valtakunnallisesti yhtenäinen lomake ja vaatimukset. Näin päällekkäinen työ vähenee, prosessi selkeytyy ja turvallisuustaso säilyy.

27. Mahdollistetaan sähköinen asiointi ja tietojen liikkuminen viranomaisten välillä

Nykyinen sääntely olettaa paperiasiakirjat ja jarruttaa digitaalista asiointia sekä tiedon sujuvaa liikkumista viranomaisten välillä. Tarvitaan lakipäivitykset ainakin väestötietojärjestelmää ja DVV:n varmennepalveluja koskevaan lakiin (mm. kuolinpesän tunnus), perintökaareen (sähköinen perukirja, testamentti ym.) sekä DVV:n henkilörekistereitä koskevaan lakiin (osakas- ja testamenttirekisterit, asiointipalvelu), ja tarpeen mukaan myös erityislakeihin kuten avioliittolaki, perintö- ja lahjaverolaki sekä pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmä. Yleisperiaatteeksi otetaan viranomaisjärjestelmien ja rekisterien rajapintojen avaaminen yrityksille lakivelvoitteiden täyttämiseksi.

28. Selvennetään yksityistielain säännöksiä tiekunnan oikeuksista tilanteessa, jossa maanomistaja ei tee yhteistyötä tiekunnan vastuulle kuuluvassa toimenpiteessä

Tiekunnalla on esim. oikeus kaataa puita vaikka maanomistaja kieltäytyisi toimenpiteestä, mutta tiekunta joutuu kustantamaan hakkuut, samalla kun maanomistaja saa korvauksen kaadetuista puista. Tie kuntien pitäisi voida antaa metsäyhtiölle oikeus hakkuisiin, ja tie kuntien kustannusosuus hakkuista pitäisi voida vähentää hakkuiden tuotoista, joka kuitenkin kuuluisi maanomistajalle, kuten nytkin.

29. Helpotetaan järjestyksenvalvojakortin voimassaoloa siten, että kortti on ensin voimassa viisi vuotta (kuten nyt) ja sen jälkeen 10 v kerrallaan

Lisäksi varmistetaan, että uusimisen yhteydessä tarkistetaan rikosrekisteriotteet.

30. Nuorten työllistämisen helpottaminen

Nuorten työntekijöiden työllistyminen on vaikeutunut liiallisten työn vaativuutta tai turvallisuutta koskevien ikärajojen vuoksi. Esimerkiksi kunnan kesätyöissä ruohonleikkaajan on oltava 16 vuotta täyttänyt. Vertailun vuoksi Suomessa traktorajokortin voi saada jo 15-vuotiaana. Lasketaan ruohonleikkaustyön ikärajaa 15 vuoteen ja velvoitetaan työntekijä kouluttamaan työntekijänsä. Nuorten työntekijöiden työntekoon liittyvät ikänormit tulee tarkistaa myös yleisesti tavoitteena edistää työllistymistä työsuojelun kärsimättä.

Painotuksia aiemmilta listoilta:

31. Selkeytetään esillepanovaatimuksia kampanjatuotteiden yhteydessä

Viranomaisten mukaan tarjous/kampanjatuotteet ja valikoimatuotteet eivät saisi olla samassa hyllyssä. Varsinkin, jos hyllyssä on tietyn tuotteen osalta tuotekohtaisia säännöksiä (esimerkiksi itsehoitotuotteet, kemikaalituotteet). Tulkinnoissa on kuitenkin eroavaisuuksia eri alueilla. Pitää määritellä yhdenmukaisesti "välitön läheisyys" sellaisten tuotteiden osalta, joilla on olemassa tuotekohtaisia säädöksiä.

32. Poistetaan majoitus- ja ravitsemistoimintaa koskevan lain 6 § tarpeettomana (matkustajailmoitus ja matkustajatiedot)

Hotellikontrollia koskevat säännöt velvoittavat keräämään ja allekirjoituksella vahvistamaan matkustajailmoituksen sekä tarkistamaan ulkomaalaisten henkilöllisyyden, mikä käytännössä edellyttää vastaanoton henkilökuntaa. Osa toimijoista — erityisesti monet Airbnb-majoittajat — ei noudata velvoitteita, mikä vääristää kilpailua. Ehdotetaan, että tiedot voisi kerätä jo varausvaiheessa, jolloin allekirjoitusvaatimus poistuisi.

33. Osakeyhtiön lopettamisprosessi kohtuulliseksi ja nopeaksi

Asia on Oikeusministeriössä tarkastelussa. Nopeampi lopettamisprosessi kannustaa yrittäjyyteen.

34. Kevytyrittäjyyden sääntelyn selkeyttäminen

35. Soteri: osoitteenmuutokset pelkällä ilmoituksella

Osoitteenmuutos pitää voida tehdä pelkällä ilmoituksella ilman uuden rekisteröintiprosessin aloittamista.

36. Soteri: Aikaraja hakemusten käsittelyyn tai toiminnan aloitus väliaikaisella luvalla

Toteutetaan Soteri-lainsäädäntö siten, että jokainen palveluntuottaja voi aloittaa toiminnan, mikäli valvontaviranomainen ei ole tavoiteaikataulun kuluessa ilmoittanut toiminnan aloittamisen esteestä

37. Kaikki yritysluvat ja asiointi sähköiseksi. Digitalisaatio ei saa kuitenkaan nostaa kustannuksia

38. Sujuvoitetaan apteekeissa tehtävää farmaseuttista työtä

Apteekkien työtä voitaisiin kohdentaa vaikuttavimmalla tavalla oikeiden lääkehoitojen onnistumiseen, mikä motivoisi farmaseuttista henkilökuntaa käyttämään asiantuntemustaan tehokkaasti. Sujuvoittaminen mahdollistaisi myös paremman sopeutumisen heikentyvään taloudelliseen tilanteeseen.